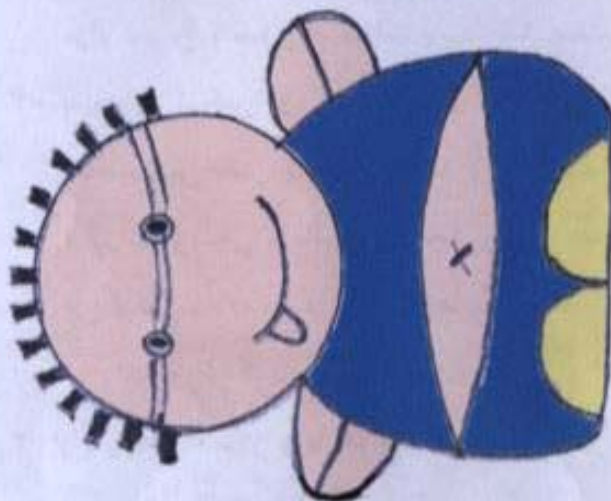
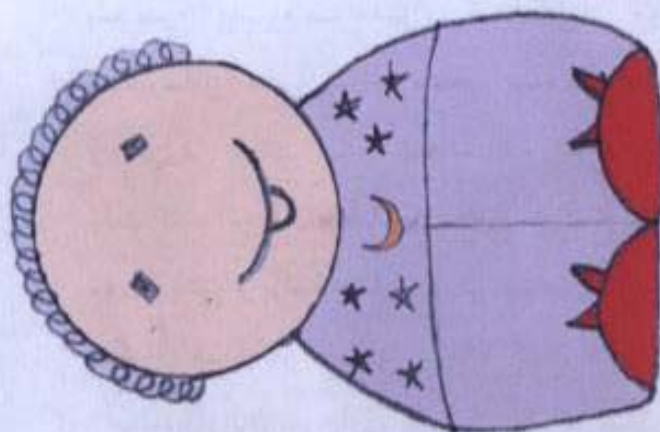

پیشگیری
شیرازی
شیرازی
وزارت بهداشت
موسسه تخصصی دندانپزشکی و خدمات بهداشتی

رویش دندانهای شیری در کودکان و مشکلات آن

تهیه کننده: دکتر معصومه درگاهی

واحد بهداشت دهان و دندان

واحد ارتباطات و آموزش سلامت

مرکز بهداشت شمال تهران

آنها لته اطراف قرمز و متورم می شود. چنانچه
مقابل آن ناحیه دندان وجود داشته باشد، وارد
ضربه توسط آن دندان به کیست موجب افزایش
کودک می گردد. کیست های رویشی اغلب
درمان ندارند و زود گذر بوده و با فشار رویش
خود به خود پاره شده و ناراحتی کودک
می شود. چنانچه ناراحتی کودک شدید باشد
دندانپزشک با دادن یک برس کوچک
را باز نموده و قسمتی از آن را بردارد تا راه
رویش سریعتر دندان باز شود.

دید و اسهال

عارضه از علائم معمول رویش دندان در
نمی باشد و چنانچه این علائم در زمان
دندان ظاهر شود باید سریعتر کودک توسط
معاینه و درمان شود. البته لازم به ذکر است که
تحریک پذیری، احساس درد و خارش لته ها
تمایل دارد که دستها و اشیاء را به دهان خود
چنانچه آلودگی در آنها باشد این موضوع

اند سبب بروز عفونت های میکروبی شده و
و تب را موجب شود. لذا توصیه می شود که
رویش دندانهای شیری دستها، اسباب بازی
اشیاء در دسترس کودک کاملا تمیز و عاری از
آلودگی باشند.

رویش دندانهای شیری:

دندانهای شیری اولین سری دندانها هستند که در دهان کودک رویش پیدا می کنند. رویش این دندانها که تعداد آنها مجموعاً ۲۰ عدد می باشد، از حدود ۶ ماهگی شروع می شود. تا سن ۲/۵ سالگی ادامه می یابد بطوریکه، هر کودک تا سن ۳ سالگی ۲۰ دندان شیری در دهان خواهد داشت. در اکثر کودکان که از سلامت جسمی برخوردارند و مشکل خاصی از نظر رشدی در آنها وجود ندارد و همچنین از تغذیه و بهداشت مناسبی برخوردارند، رویش این دندانها اغلب بدون بروز مشکل صورت می گیرد. اما در تعدادی از کودکان ممکن است رویش دندانهای شیری با مشکلاتی مواجه باشد که آگاهی از نوع این مشکلات و نحوه درست برخورد با آنها می تواند کمک موثری به والدین کودک، پزشکان و مادران نماید تا با فراهم آوردن شرایط مناسب برای رویش دندانها، رویش این دندانهای شیری کودک در محل مورد نیاز باعث تحریک موضعی جزئی لثه در محل رویش شده و سریعاً بهبود می یابد ولی گاهی اوقات به دلیل ناراحت کننده است و باعث بی قراری و بی خوابی می شود. معمولاً رویش دندانهای قدامی بدون ناراحتی است و مشکلات رویش معمولاً فقط به رویش دندانهای آسیای شیری است.

عوارض رویش دندانهای شیری:

قرمزی و تورم لثه در ناحیه دندان در حال رویش، تب خفیف، گریه، بی قراری، بی خوابی، بی اشتها و افزایش ترشح بزاق علائمی است که می تواند در زمان رویش دندان کودک ایجاد شود.

درمان:

- ۱- به علت احساس خارش، درد و یا فشار در ناحیه دندان در حال رویش، کودک به طور طبیعی تمایل به بردن اشیاء به دهان و گاز گرفتن آنها دارد. وسایل خاصی به این منظور تهیه شده که والدین می توانند آنها را تهیه نمایند. والدین باید دقت کنند این وسایل دارای سطوح صاف و بدون لبه های تیز و برنده باشد و از ترکیبات سرب و رنگهای غیر مجاز در آنها استفاده نشده باشد.
- ۲- استفاده از نان سوخاری یا بیسکویت که شکر و مواد شیرین کننده زیاد نداشته باشد مفید است.
- ۳- به منظور تسکین درد از پمادها و ژل هایی که خاصیت بی حس کنندگی یا ضد درد دارند به صورت موضعی با مالیدن در محل رویش دندان می توان استفاده نمود. این داروها سریع اثر می کنند و اثر کوتاه مدت دارند.
- ۴- از داروهای مسکن و یا خواب آور خوراکی برای درمان درد و بی خوابی ناشی از رویش دندان هم

می توان استفاده نمود که البته باید با تجویز پزشک صورت می گیرد.

۵- می توان از مسواک انگشتی برای ماساژ لثه در محل رویش دندان جهت تسکین و کاهش تحریک پذیری استفاده نمود.

وجود دندان در هنگام تولد

گاهی یک یا چند دندان هنگام تولد رویش یافته اند و در دهان نوزاد دیده می شوند. این دندانها که اغلب در قسمت جلو و در فک پایین دیده می شوند دندانهای اضافی نبوده و جزء دندانهای طبیعی هستند. معمولاً مینای این دندانها ناقص است و ریشه هم کامل تشکیل نشده است و به همین علت لق می باشند. این دندانها چنانچه موقع تغذیه با شیر مادر موجب ناراحتی مادر نشوند و یا اینکه لقی زیاد که احتمال جدا شدن آنها از لثه و بلعیده شدن وجود نداشته باشند، معمولاً باید حفظ گردند و دندان رشد کرده و با تشکیل کامل ریشه در جای خود محکم می شود. ولی اگر چنانچه در شیردهی مادر اختلال ایجاد کرده و یا خطر کننده شدن و بلعیده شدن و یا افتادن در راه هوایی کودک وجود دارد باید کشیده شوند.

کیست رویشی:

یکی از عوارض در زمان رویش دندانهای شیری تشکیل کیست های رویشی در محل رویش دندانها می باشد. این کیست ها که تجمع مایع و یا خون در آن وجود دارد ابتدا به رنگ آبی است و با افزایش